

Előszó IV.

A Magyar Örökség-díjjal 2001-2005 között kitüntetettekről készült laudációkat tartalmazó kötet van a Tisztelt Olvasó kezében.

A laudáció latin eredetű szó, egyik jelentése dicséret. Lényegét tekintve mi is ebben az értelemben használjuk. Számunkra azonban van egy bizonyos többlet jelentése is. Közismert, hogy a díjat odaítélő bírálóbizottság a beérkezett állampolgári javaslatok, jelölések alapján dolgozik. Esetenként hét-hét díjazandót választ ki, az ajánlások közül, titkos, többségi szavazással. Az így kiválasztottak azonban még csak jelöltek a díjra. A bírálóbizottság ezután a megfelelő témakör egy-egy jeles szakértőjét kéri fel, hogy a díjra javasoltról írjon szakvéleményt. Az így elkészített szakvélemény – tekintve, hogy rendszerint elismerőleg szól a jelölről – lesz a laudáció. E szakmai vélemény, laudáció meghallgatása és elfogadása után lesz a díjra jelöltreől díjazott.

A bírálóbizottság két változatban szokta kérni a laudációt: egy hosszabb és egy rövidebb változatban. A hosszabb változatban mód van a jelölt érdemeinek részletesebb ismertetésére, a díj jogosságának alaposabb indoklására. A rövidebb változat hangzik el a díjátadó ünnepségen. A laudátorok többsége két változatban készíti el laudációját. A *Laudációk könyve* a hosszabb változatokat tartalmazza. Vannak laudátorok, aki egy – rövidebb – változatban foglalják mondandójukat, ezekben az esetekben ezt a laudációt tartalmazza a kötet.

Ha a díjazott személy, akkor a laudáció után egy rövid életrajzot közlünk az illetőről, az egységesség jegyében akkor is, ha maga a laudáció is tartalmazza a legfontosabb életrajzi adatokat.

Mind a kitüntetettek, mind a laudátorok esetében a mindenkori díjátadáskor érvényes adatokat közöljük (foglalkozás, beosztás, cím, rang stb.). Ez vonatkozik arra az esetre is, ha a díjazott vagy laudátor a díjátadás és a kötet megjelenése közötti időszakban netán eltávozott közülünk.

A kötet a laudációkat a díjátadás sorrendjében tartalmazza. Itt jegyezzük meg azt – a díjátadások alkalmával ismételten elmondott - tájékoztatást, hogy a díjátadási ünnepségen (és ennek megfelelően a kötetben) a díjak átadásának sorrendje nem minőségi, hanem egyszerűen

időrendi sorrend. A könyv elején – a jobb áttekinthetőség érdekében – felsoroljuk az összes díjazottat. A kötet végén a díjazottak és a laudátorok betűrendes mutatója segíti az olvasót az eligazodásban.

Végezetül engedtessek meg egy személyes megjegyzés. A szerkesztőnek lehetősége volt a laudációkat meghallgatni, amikor azt a laudátor a bírálóbizottságnak olvasta fel, és hallhatta azokat a díjátadások alkalmával is. Ennek ellenére, a szerkesztés során többször ismételtén olvasva a laudációkat, számos olyan elemet, részletkérdést fedezhetett fel, amelyek újra és újra meggyőzték arról, hogy helyes volt a javaslattévők szándéka és a bírálóbizottság döntése, és hogy nagyon gazdag annak a bizonyos láthatatlan szellemi múzeumnak az anyaga. Remélhetőleg a Tisztelt Olvasót is megerősíti ebben a véleményében a most közreadott könyv.

Poprády Géza

szerkesztő